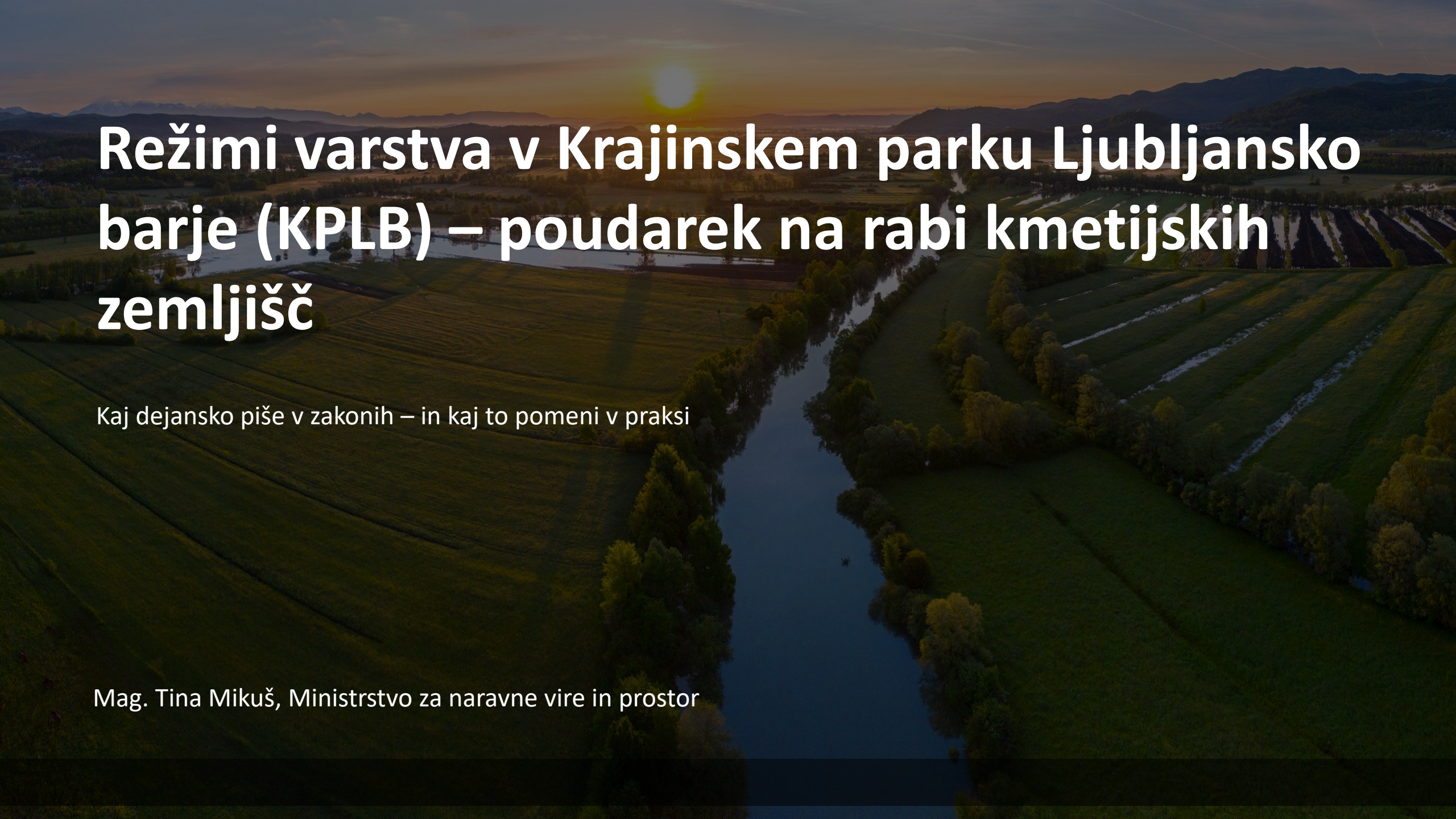

An aerial photograph of a river winding through a lush green agricultural landscape. The sun is low on the horizon, casting a warm, golden glow over the scene. The river is flanked by dense rows of trees and fields. In the background, rolling hills and mountains are visible under a soft, hazy sky.

Režimi varstva v Krajinškem parku Ljubljansko barje (KPLB) – poudarek na rabi kmetijskih zemljišč

Kaj dejansko piše v zakonih – in kaj to pomeni v praksi

Mag. Tina Mikuš, Ministrstvo za naravne vire in prostor

Krajinski park Ljubljansko barje -----POSEBNO OBMOČJE → posebna/prilagojena raba

(sestava tal, vode, biotska pestrost, dediščina kolišč, ekosistemske storitve)
in zato zakonodaja določa prilagojeno rabo tega območja.

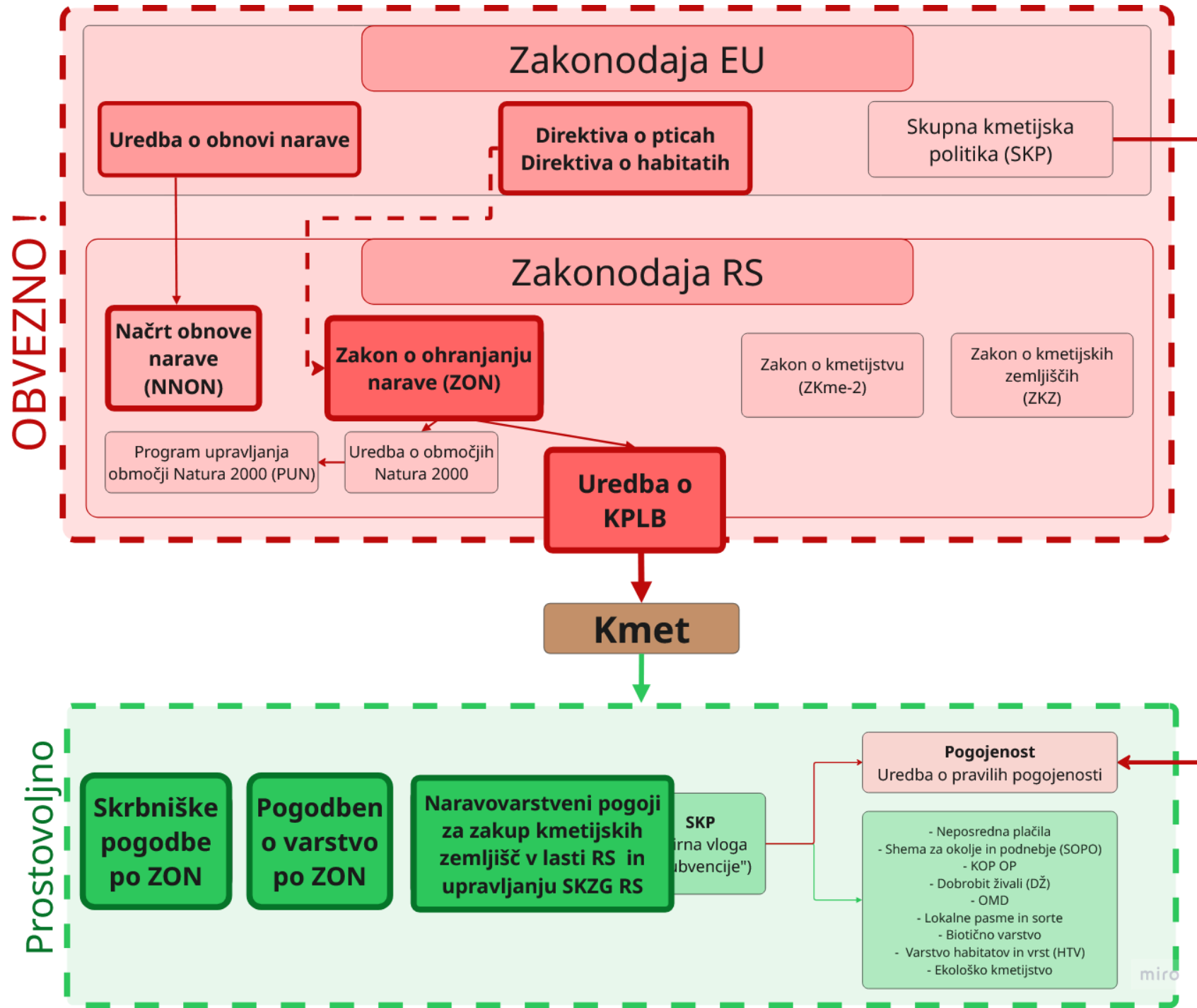

1. Zakon o ohranjanju narave (ZON)

2. Uredba o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Uredba o KPLB)

3. Uredba o obnovi narave in Nacionalni načrt o obnovi narave (NNON)

4. Naravovarstveni pogoji za državna zemljišča, ki jih upravlja SKZG

ZAKON O OHRANJANJU NARAVE - ZON

Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 18/23 – ZDU-10 in 97/25

- ZON je **krovni zakon**, ki postavlja okvir varstva narave:
 - naravne vrednote,
 - vrste,
 - habitatni tipi,
 - zavarovana območja,
 - ohranjanje naravnega ravnovesja
- Konkretno omejitve za posamezno območje se določijo **z aktom o zavarovanju** (npr. Uredba o KPLB)
- **Načelo sorazmernosti**: omejitve so dopustne le toliko, kolikor je nujno za varstvo/obnovitev narave.

Lastnik zemljišča **mora dopustiti na svojih zemljiščih:**

- **neškodljiv prehod drugim osebam**
- **in drugo splošno rabo v skladu z ZON (npr. ogledovanje itd.)**
- **opravljanje nalog ohranjanja biotske raznovrstnosti in ukrepov varstva naravnih vrednot (naravovarstvene naloge).**

ne velja za zemljišča, ki jih je dovoljeno ograditi v skladu z zakonom, razen za izvajanje tistih naravovarstvenih nalog, ki so nujne za preprečitev poškodovanja ali uničenja naravne vrednote.

Splošni VARSTVENI REŽIM – 14. člen ZON

- 1) Rastlinsko ali živalsko vrsto je **prepovedano iztrebiti**.
- (2) **Zniževati število** rastlin ali živali posameznih populacij, **ogrožati njihove habitate** ali slabšati njihove življenjske razmere do take mere, da je vrsta ogrožena, je prepovedano.
- (3) Rastline ali živali je prepovedano namerno, **brez opravičljivega razloga ubijati, poškodovati, odvzemati iz narave ali vznemirjati**.
- (4) Habitatske populacije rastlinskih ali živalskih vrst je prepovedano namerno, **brez opravičljivega razloga uničiti ali poškodovati**.
- (5) **Ne glede na določbo tretjega odstavka je dovoljeno** loviti živali lovni in ribolovni vrst v skladu s predpisi, ki urejajo lov in ribolov, **ter opravljati kmetijsko in gozdarsko dejavnost** v skladu s predpisi, ki urejajo kmetijstvo in gozdarstvo, ter odvzemati iz narave rastline ali živali za namene, dovoljene z zakonom.

(1) **Vsakdo, ki posega v naravo** oziroma v habitat populacij rastlinskih ali živalskih vrst, mora uporabljati načine, metode in tehnične pripomočke, **ki prispevajo k ohranjanju ugodnega stanja vrste.**

(2) Minister, pristojen za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: minister), lahko predpiše v soglasju s pristojnim ministrom za rastlinske ali živalske vrste ali za habitate njihovih populacij najmanj moteč način in pogoje poseganje v naravo iz prejšnjega odstavka ter časovno omeji posege v habitate populacij živalskih vrst v času, ki sovpada z njihovimi življenjsko pomembnimi obdobji

Naselitev rastlin ali živali tujerodnih vrst – 17. člen ZON

(1) **Naseljevanje rastlin ali živali tujerodnih vrst je prepovedano.**

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo izjemoma dovoli naselitev rastlin ali živali tujerodnih vrst, če se v postopku presoje tveganja za naravo ugotovi, da poseg v naravo **ne bo ogrozil naravnega ravnovesja ali sestavin biotske raznovrstnosti**.

(3) **Naseljevanje živali tujerodnih vrst, ki jih je dovoljeno loviti, in rastlin, ki se uporabljajo pri opravljanju kmetijske in gozdarske dejavnosti, dovoli** pristojno ministrstvo s soglasjem ministrstva **ob pogoju iz prejšnjega odstavka**.

UKREPANJE PROTI INVAZIVNIM TUJERODNIM VRSTAM (24.a člen ZON)

1. Obveznosti imetnikov (lastnikov, uporabnikov)

Redno pregledovanje zemljišč, rastlin, živali, prevoznih sredstev in drugih predmetov za pojav invazivnih vrst.
Preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih vrst.

2. Dopustitev ukrepov

Imetniki morajo **omogočiti izvedbo ukrepov** v skladu z Uredbo 1143/2014/EU.

Ukrepi se izvajajo tako, **da se škoda imetnikom čim bolj prepreči**.

Predhodno obveščanje imetnikov o nameri izvedbe ukrepov.

3. Posebni ukrepi in izjeme

Odstranitev s strelnim orožjem: po pravilih lova, dovoljena uporaba orožja tudi na nelovnih površinah; obvezno zavarovanje območja in obvestilo policiji.

Lov ali ribolov: prepovedi iz predpisov se ne uporabljajo, če gre za nujni ukrep v javnem interesu.

Čas gnezdenja ptic: ukrepi dovoljeni ob predhodnem mnenju pristojnih organizacij.

Vodna soglasja: niso potrebna za fizično odstranitev rastlin brez mehanizacije.

Gozdni rezervati: prepovedi ne veljajo za izvajanje ukrepov.

Invazivne vrste nimajo splošnega varstvenega režima (ne velja 14. člen).

<https://www.gov.si teme/invazivne-tujerodne-vrste-rastlin-in-zivali/#e48353>

Seznam invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo (posodobljen 7. 8. 2025)

Na seznamu je 114 rastlinskih in živalskih vrst:

- 64 tujerodnih živali in
- 50 tujerodnih rastlin.- <https://www.gov.si teme/invazivne-tujerodne-vrste-rastlin-in-zivali/#e48353>

Rastline

[Aligatorska alternantera](#)
(lat. *Alternanthera philoxeroides*)

Prepovedano gojiti/prodajati.

[Ambrozija / pelinolistna ambrozija / žvrklja](#) (lat. *Ambrosia artemisiifolia*)

[Amerikanski javor](#) (lat. *Acer negundo*)

[Ameriški lizihiton](#) (lat. *Lysichiton americanus*)

Prepovedano gojiti/prodajati.

[Ameriški ščetinasti vratič](#)
(lat. *Parthenium hysterophorus*)

Prepovedano gojiti/prodajati

[Andska pampaška trava](#)
(lat. *Cortaderia jubata*)

Prepovedano gojiti/prodajati.

[Brazilski rmanec](#) (lat. *Myriophyllum aquaticum*)

Prepovedano gojiti/prodajati.

[Čilenska gunera](#) (lat. *Gunnera tinctoria*)

Prepovedano gojiti/prodajati.

Pogodbeno varstvo / skrbništvo: alternativa “prepovedim” (47. člen in 48. člen ZON)

Kaj je bistvo pogodbe

- določi se predmet varstva / skrbništva (npr. travnik, mejice, način košnje)
- določi se, kaj lastnik/ skrbnik opusti ali izvede
- določi se višina sredstev / nadomestilo

- kmet (lastnik zemljišča ali skrbnik) ve, kaj se od njega pričakuje
- država/javni zavod plača za varstveni učinek
- izognemo se konfliktu “prepovedi za vse”

Tipični primeri

- ekstenzivna raba travnikov
- prilagojena košnja (čas / način)
- ohranjanje mejic in posameznih dreves
- ukrepi za invazivne tujerodne vrste

Foto: Gregor Lipovšek, KPLB

Omejitev dejavnosti ali rabe (51. člen ZON)

- **Z aktom o zavarovanju** (UREDBA o KPLB) se lahko **omeji dejavnost ali raba na nepremičnini** na zavarovanem območju.
- Omejitev je **dopustna le v meri**, ki je **nujno potrebna** zaradi varstva ali obnovitve naravne vrednote.
- Če so lastniki zaradi omejitev oškodovani, **so (pod pogoji) upravičeni** do odškodnine po 89. členu.

Odškodnina zaradi omejitev (89. člen ZON)

- **Upravičenost:** če se zaradi omejitev bistveno poslabšajo pogoji za pridobivanje dohodka in tega ni mogoče nadomestiti z dovoljeno dejavnostjo v okviru varstvenih režimov.
- **Odškodnina** obsega izgubo ali zmanjšanje dohodka od nepremičnine; določa se po postopku razlastitve.
- **Rok:** zahtevo je treba vložiti v enem letu po prejemu odločbe, ki je povzročila spremembo razmer.

Dovoljenje za poseg v naravo (104. člen ZON)

- **Za posege v naravo**, ki lahko ogrozijo biotsko raznovrstnost, naravno vrednoto ali zavarovano območje in zanje ni drugih dovoljenj, **je potrebno dovoljenje za poseg v naravo**.
- Nanaša se tudi na posege na:
 - zavarovanih območjih (ZO),
 - Natura 2000 območjih in
 - ekološko pomembnih območjih (EPO).
- Dovoljenja praviloma izda **upravna enota** na podlagi **pozitivnega mnenja ZRSVN**; pritožbe rešuje **ministrstvo**.

- **Država je predkupni upravičenec pri nakupu zemljišč** na območju KPLB, ne glede na določbe drugih zakonov, ki urejajo predkupno pravico na kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih.
- **Predkupno pravico** v imenu države na KPLB, izvaja upravljavec ZO (JZ KPLB)
- **Lastnik zemljišča** mora o nameravani prodaji **obvestiti JZ KPLB**.
- Če upravljavec **v 30 dneh PISNO** ne sporoči lastniku zemljišča, da uveljavlja prednostno predkupno pravico, **jo lahko uveljavljajo prednostni upravičenci po vrstnem redu** glede na določbe drugih zakonov, ki urejajo predkupno pravico na kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih.
- Če nihče od predkupnih upravičencev ne uveljavlja predkupne pravice, lahko prodajalec proda zemljišče iz tega člena **drugemu kupcu, ki je njegovo ponudbo sprejel pravočasno**, in na način, določen s predpisi o kmetijskih zemljiščih, in če s **pogodbo soglaša upravna enota**.

Promet z nepremičninami na ZO (86. člen ZON) in VLOGA za soglasje (87. člen ZON)

Pridobitev lastninske pravice s pravnimi posli na nepremičninah na ZO je možna **le s soglasjem upravne enote.**

Soglasje ni potrebno v primeru :

dedovanja in

pravnega posla, ki se sklepa med lastnikom in državo oz. lokalno skupnostjo, na katere območju leži nepremičnina, ki se prodaja.

- **UE soglasja ne izda,**
 - če ni upoštevana predkupna pravica države ali
 - če pridobitelj ne poda izjave, **da soglaša z varstvenimi režimi** in razvojnimi usmeritvami.
- **Odločba** o soglasju/ali zavrnitev soglasja se izda **v 30 dneh od prejema popolne vloge,**
- Če v 30 dneh odločba **NI IZDANA** se šteje, da odobritev **NI BILA DANA.**

- Nepremičnine na ZO in zemljišča, na katerih so naravne vrednote, **ki so v lasti države, niso v pravnem prometu, razen** v primerih:

1. **zaradi pridobitve zemljišča, ki je za varstvo naravnih vrednot pomembnejše – MENJAVA**
2. **PRODAJA OBJEKTA S PRIPADAJOČIM ZEMLJIŠČEM** - če **ne služi za namene varstva naravne vrednote, s tem da se polovica dobljene kupnine nameni za pridobitev zemljišč na območjih naravnih vrednot ali na zavarovanih območjih v lasti države,**
3. **PRODAJE ZEMLJIŠČA** - če **ga noben upravljavec trajno ne potrebuje za opravljanje svojih nalog, pa to zemljišče ni namenjeno varstvu naravne vrednote oziroma doseganju namenov zavarovanja,** s tem da se polovica dobljene kupnine nameni za pridobitev zemljišč na območjih naravnih vrednot ali na zavarovanih območjih v lasti države.

ZON - kaj pomeni za kmetijstvo?

ZON je “krovni okvir” – ne seznam prepovedi za vsako zemljišče.

Osnovno pravilo: **posegi v naravo se načrtujejo in izvajajo tako, da narave ne okrnijo.**
Če so možne alternative, se izbira rešitev z najmanjšim posegom.

Običajna kmetijska raba (praviloma OK)

- košnja / spravilo sena
- paša
- obdelava obstoječe njive
- vzdrževanje obstoječih jarkov – kjer je dovoljeno

Foto: Darinka Mladenović

Večji posegi (tu lahko nastanejo težave)

- pretvorba mokrotnega travnika v njivo
- intenzifikacija, ki slabša habitate
- nove melioracije / izsuševanje
- posegi, ki spremenijo vodni režim

Foto: Barbara Vidmar

UREDBA O KRAJINSKEM PARKU LJUBLJANSKO

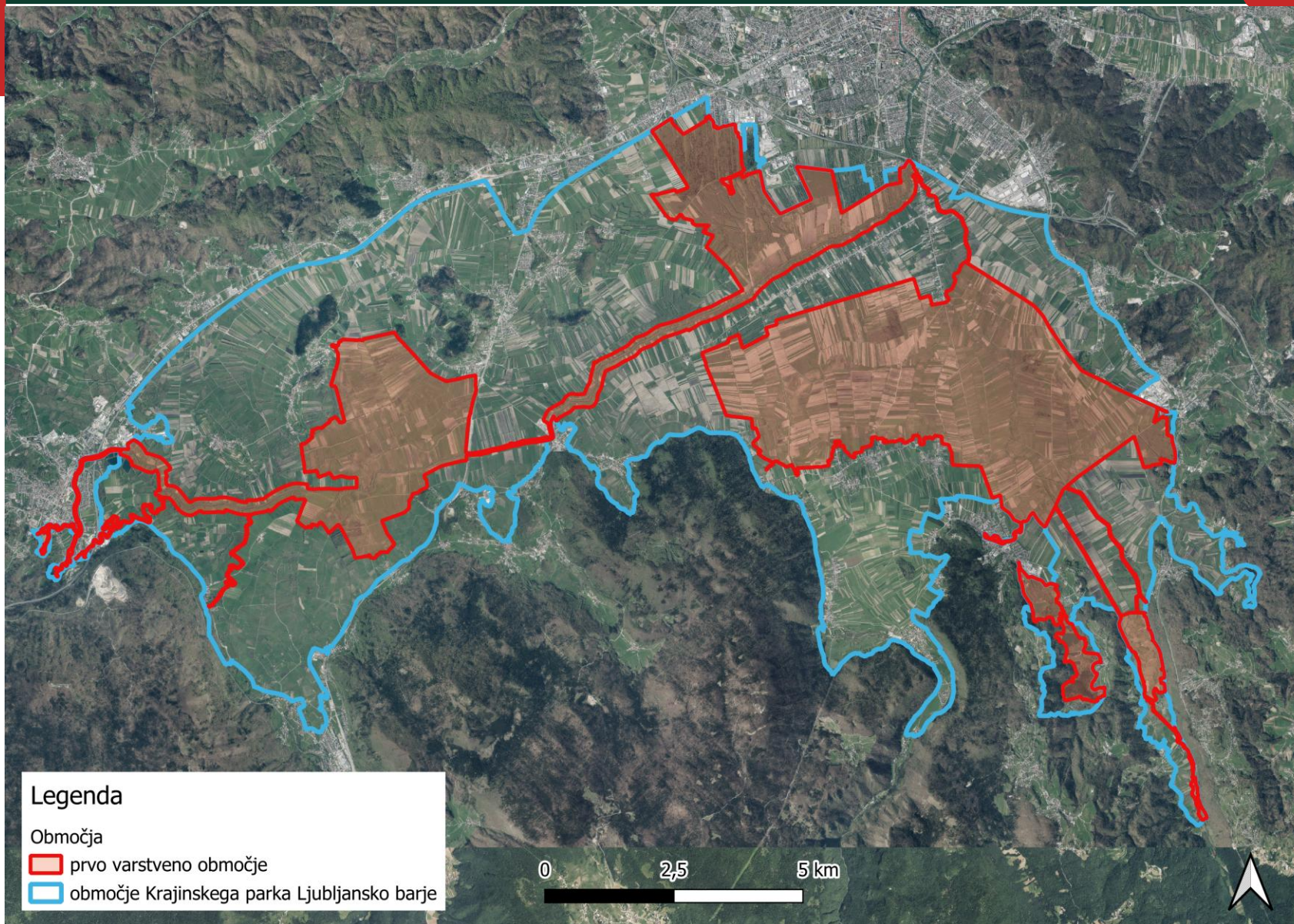
Uradni list RS, št. 112/08, 46/14 – ZON-C, 75/22 in 9/24

Cilji zavarovanja (1. člen) – kaj varujemo?

- naravne vrednote, ohranitev biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti.
- omogočanje kakovostnega bivanja in trajnostnega razvoja, skladnega s tradicijo območja.
- varstveni cilji vključujejo tudi ohranjanje habitatov vrst in habitatnih tipov ter mozaične krajine.

Uredba o KPLB: 3 varstvena območja (1 → 2 → 3)

1. območje ~33% (44,5 km²)

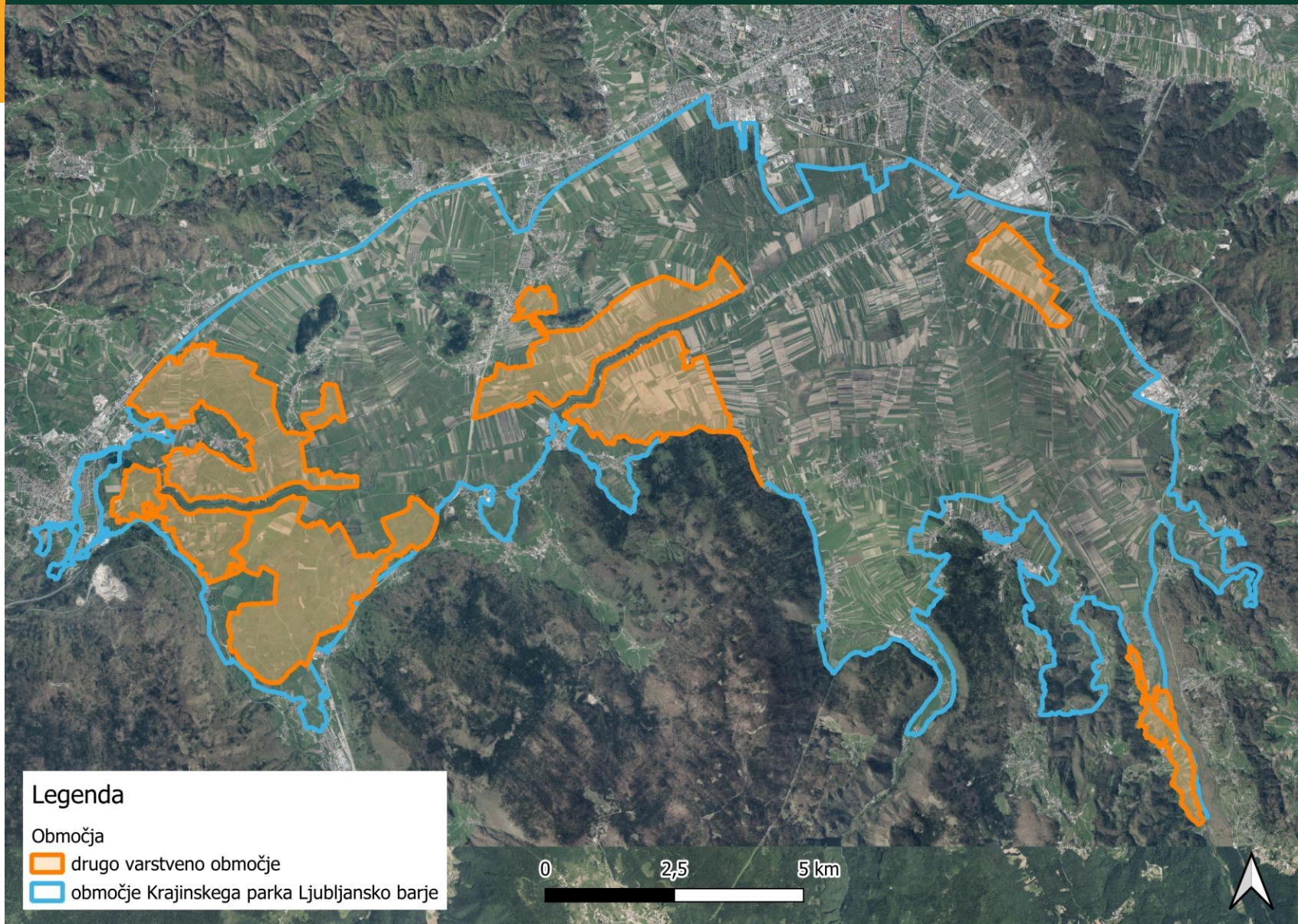
NAJBOLJ OBČUTLJIVA OBMOČJA:

- večja sklenjena območja mokrotnih travnikov
- poplavni gozd na Viču
- reka Ljubljanica z izviri
- Ribniki v dolini Drage pri Igu
- Želimeljska dolina

KMETIJSTVO PRILAGOJENO ohranjanju ugodnega u stanja ogroženih in mednarodno varovanih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst

Uredba o KPLB: 3 varstvena območja (1 → 2 → 3)

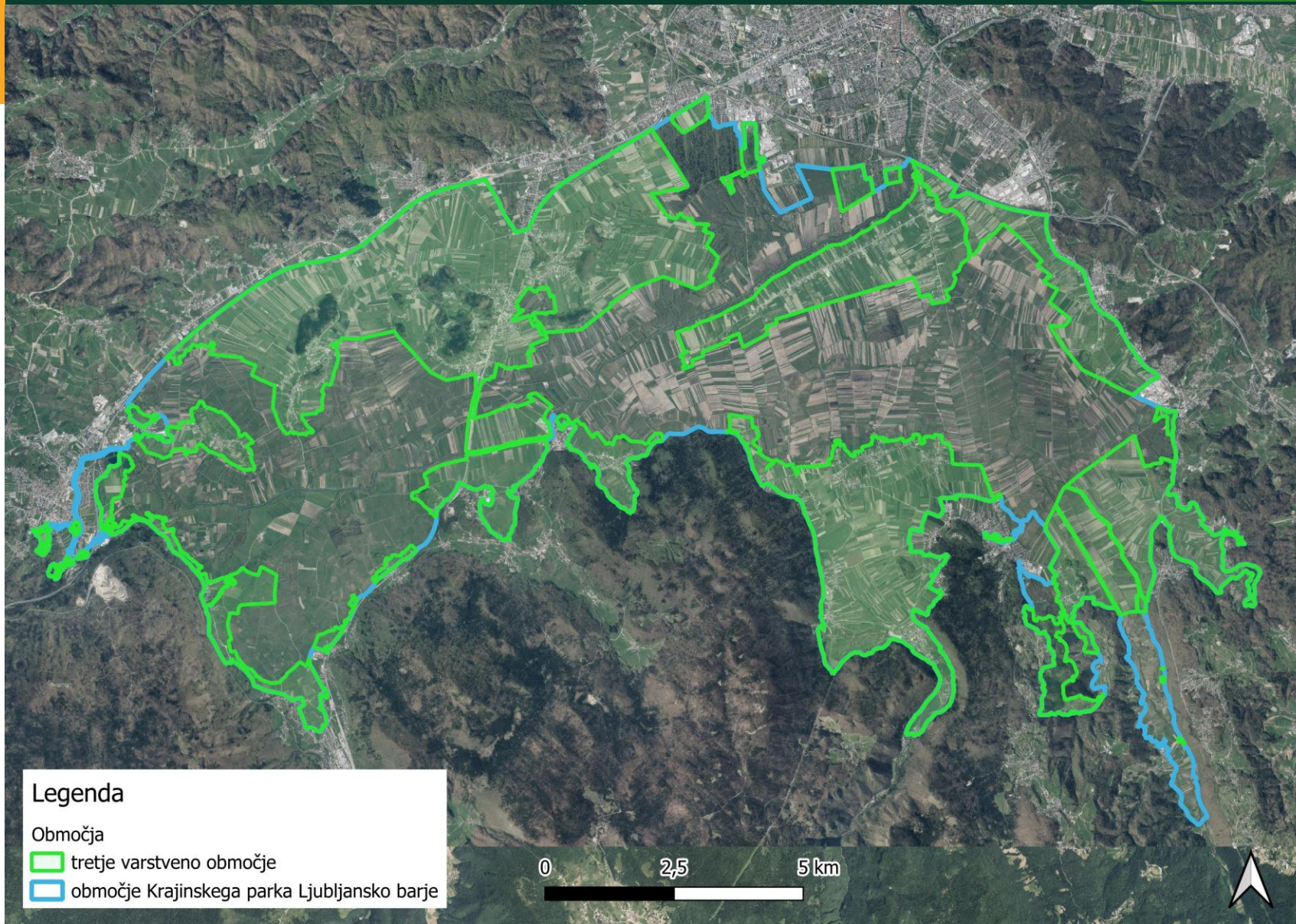
2. območje ~19% 26,3 km²

POMEMBNA TRAVNIŠKA OBMOČJA

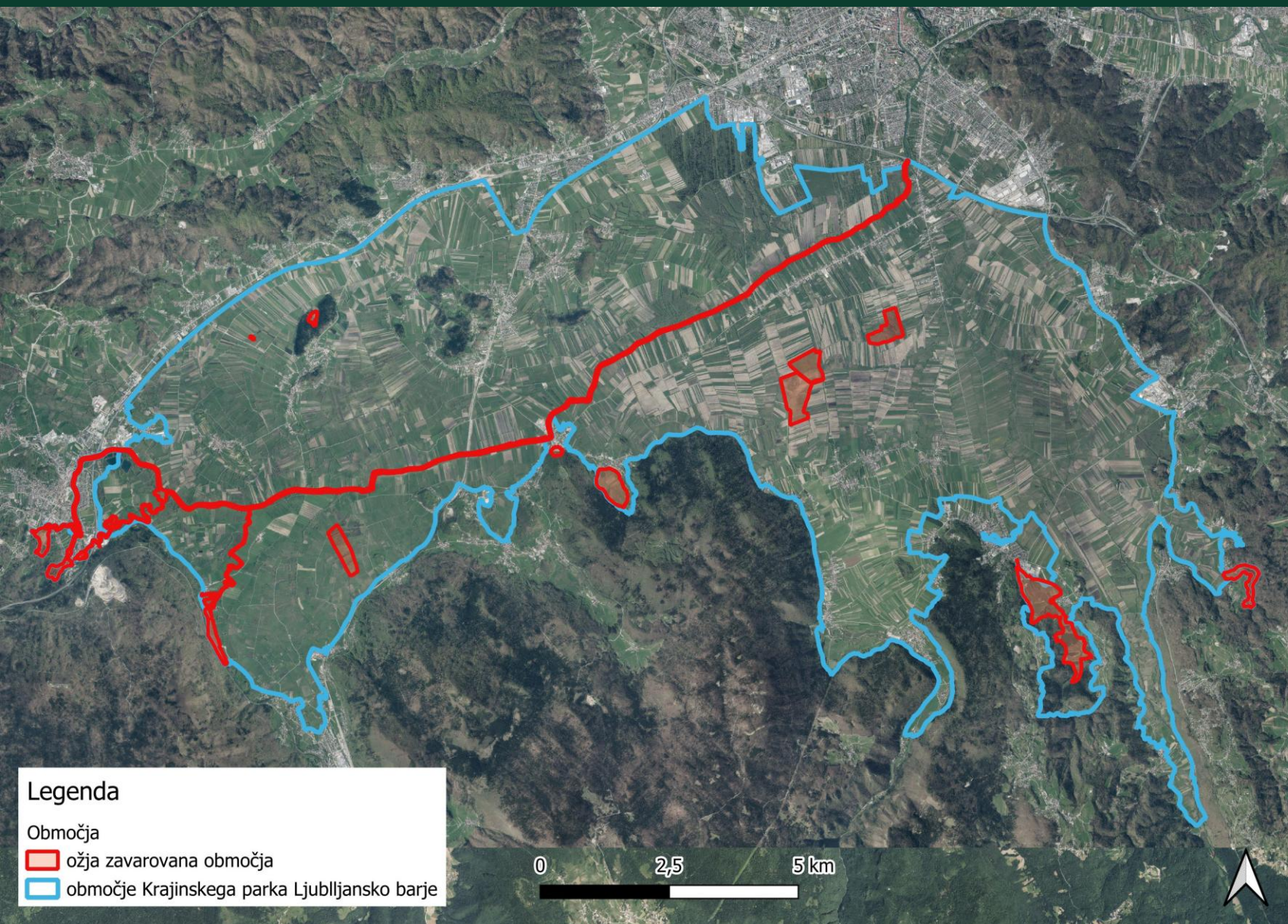
in

SONARAVNA RABA
čim manj moteče za naravo

- **TRAJNOSTNI RAZVOJ**
- **KRAJINSKA PESTROST**
- **OBIČAJNO GOSPODARJENJE JE DOVOLJENO,**
če je usklajeno s cilji krajinskega parka

Uredba o KPLB: 15 ožjih zavarovanih območij

- **9 naravnih spomenikov:**
- izviri Ljubljanice in Ljubljana (7)
- Jurčevo šetišče
- Jezero pri Podpeči

6 naravnih rezervatov:

- Mali plac
- Kozlerjeva gošča
- Goriški Mah
- Ribniki v dolini Drage pri Igu
- Strajanov breg
- Iški morost

V ožjih zavarovanih območjih velja
najstrožji varstveni režim v KPLB

VARSTVENI REŽIMI IN PRAVILA RAVNANJA

- Varstveni režimi so v Uredbi zbrani v členih 10–13;
- Pravila ravnanja in usmeritve v 16–17 členih.
- Uredba določa, da se varstveni režimi prostorsko in časovno podrobneje opredelijo **v načrtu upravljanja**
- Če ste v dvomu:
 - preverite režim,
 - varstveno območje in
 - nato načrt upravljanja (ali se posvetujte z upravljavcem).

10. člen – splošni varstveni režim (ključne točke za kmetijstvo)

- **Prepoved novih melioracij**, če lahko škodljivo vplivajo na ugodno stanje vrst/habitatov.
- **Prepoved odstranjevanja/požiganja/rezanja šote** ter drugih posegov v šotišča.
- **Prepoved odkopavanja in nasipavanja materiala** zunaj stavbnih zemljišč – izjema: nasipavanje kolovozov in poljskih poti v obstoječih gabaritih.
- **Prepoved posegov, ki škodljivo vplivajo na vodni režim** (zasipavanje/poglobitve jarkov ipd.) – izjema: vzdrževanje obstoječih melioracijskih jarkov.
- Časovne omejitve: vzdrževalna dela na vodotokih/jarkih in v linijskih vegetacijskih strukturah ter krčenje lesne vegetacije so prepovedani med 15. 3. in 30. 9.
- Vožnja izven javnih cest je prepovedana – izjema: lastniki/najemniki za kmetijska in gozdarska dela.

11. člen – II. varstveno območje (travniki in kmetijski objekti)

- Poleg splošnih prepovedi ni dovoljeno **bistveno spreminjati obstoječih površin ekstenzivnih travnikov v druge rabe.**
- Gradnja novih objektov praviloma ni dovoljena – izjema so kozolci, čebelnjaki in seniki, namenjeni izključno kmetijski dejavnosti.
- Podrobnosti (prostorsko/časovno) se lahko dodatno opredelijo v načrtu upravljanja.

12. člen – I. varstveno območje (intenziviranje in melioracije)

- **Ni dovoljeno intenzivirati obstoječih kmetijskih rab**, če to slabo vpliva na ugodno stanje vrst, habitatov ali habitatnih tipov.
- **Ni dovoljeno izvajati hidromelioracij/agromelioracij in osuševati tal** – izjema je vzdrževanje obstoječih melioracijskih jarkov.
- Ni dovoljeno **spreminjati obsega in strukture habitatov ter mozaične krajine** (mokrišča, vodne površine, barjanski gozdovi ...).

Uredba o KPLB: konkretne omejitve (poudarek na kmetovanju)

Kaj je v uredbi res eksplicitno omejeno?

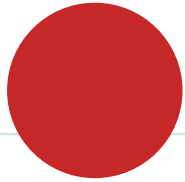
- 2. območje: ni dovoljeno bistveno spreminjati ekstenzivnih travnikov v druge rabe.
- 1. območje: brez hidromelioracij/agromelioracij in osuševanja tal (razen vzdrževanja obstoječih jarkov).
- 1. območje: ni dovoljeno intenzivirati, če to slabo vpliva na vrste/habitate.
- 1. območje: ni dovoljeno spreminjati mokrišč in mozaične krajine (npr. mokrotni travniki, barjanski gozdovi).

Kaj pa ostane dovoljeno?

- Običajna kmetijska raba – če je skladna s cilji parka (košnja, paša, spravilo).
- V 2. območju so celo navedeni kmetijski objekti (kozolec, čebelnjak, senik) kot izjema za gradnjo.
- 3. območje je namenjeno tudi spodbujanju kmetijske dejavnosti.
- Podrobnosti (kje/kdaj) se uredijo v Načrtu upravljanja.

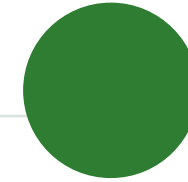
Praktično merilo: če kmetovanje ne spreminja vodnega režima in ne posega v ključne habitate, je maneverskega prostora veliko.

Kdaj je prilagojena raba obvezna in kdaj je prostovoljna?

OBVEZNO (varstveni režim)

- **omejitve pri vodi in melioracijah**
10/2-4, 12/-5; Uredba o KPLB
- **prepoved ključnih pretvorb travnikov**
11/1-1, 12/1-3, 13/1-7; Uredba o KPLB
- **varstvo zavarovanih vrst/habitatov**
10/2-1, 12/1-3; Uredba o KPLB
- **večji posegi → postopki/dovoljenja**
104, 105, 105a; ZON

PROSTOVOLJNO (kmet izbere)

- **pogodbeno varstvo**
47. člen ZON
- **skrbništvo**
48. člen ZON

Cilj: jasno ločiti "zakonsko obvezno" od "prostovoljno + plačano".

BISTVO - največ sprememb se dela prek plačanih ukrepov, ne prek "prepovedi za vse"

Prostovoljno + plačano

Večina sprememb na območju KPLB se ne izvaja z “inšpekcijo”, ampak z dogovorom in plačilom.

PROSTOVOLJNI ukrepi

- KOPOP / eko-scheme (SKP)
- pogodbeno varstvo
- skrbništvo
- naravovarstveni zakup (SKZG – pogodba)
(SKZG: Pravilnik 98/25 + Splošni pogoji 25/2025 + zakupna pogodba/razpis)

- ko vstopiš, **pravila in pogoji postanejo obvezna**
- zato pred podpisom preveri pogoje
- pri nejasnostih: vprašaj za razlago in za možnosti plačil
- princip: jasna pravila ↔ denarno nadomestilo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

NARAVOVARSTVENI POGOJI ZA ZAKUP KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ V LASTI RS IN UPRAVLJANJU SKZG RS

ZAKAJ “nov režim na zemljiščih v zakupu”?

REPUBLIKA Slovenija je od EVROPSKE KOMISIJE prejela URADNI OPOMIN, kršitev št. 2019/4058

Uradni opomin je mehanizem s katerim Evropska komisija zagotavlja pravilno izvajanje Direktive o pticah in Direktive o habitatih.

Predstavlja **zadnji korak pred tožbo** pred Sodiščem Evropske unije.

Očitka sta dva:

- **Upadanje populacije metulja barjanski okarček** (*Coenonympha oedippus*) in slabšanje stanja njegovega habitata na posebnih ohranitvenih območjih Ljubljansko barje
- **Upadanje populacij travniških ptic in njihovih habitatov** na posebnem varstvenem območju Ljubljansko barje ter travniških habitatnih tipov na posebnem ohranitvenem območju Ljubljansko barje.

ZAKAJ “nov režim na zemljiščih v zakupu”?

REPUBLIKA SLOVENIJA se je ODGOVORU EK zavezala,

da **bo na 684 ha državnih zemljišč na območju KPLB** zagotovila režim rabe, ki podpira ugodno stanje vrst in habitatov.

Naravovarstveni zakupni pogoji **so skupek najmanj strogih zahtev**, ki še omogočajo vzpostavitev ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov.

Nastali so v sodelovanju med **MNVP, MKGP in ZRSVN** pri čemer se je upoštevala možnost vstopa v ukrepe Skupne kmetijske politike.

KAJ PRINAŠAJO KONKRETNO PRINAŠAJO NOVI ZAKUPNI POGOJI za območje KPLB?

- Na zemljiščih v lasti RS, ki jih SKZG po namenski rabi vodi kot travnik velja:
 - **Raba:** dovoljena je le travniška/pašniška raba (brez pretvorbe v njive/trajne nasade).
 - **Košnja:** obvezno vsaj 1× letno, največ 2×; prva košnja ne pred 10. 6.
 - **Spravilo in način gospodarjenja:**
 - pokošeno travo je dopustno pospraviti na način, da se jo posuši na tleh, zato da odvrže semena (predvidoma v dveh dneh), in se jo pospravi v obliki mrve;
 - **Prepovedano** siliranje pokošene trave ali povijanje trave s folijo (baliranje v silažne bale);
 - Prepovedano mulčenje

KAJ PRINAŠAJO KONKRETNO PRINAŠAJO NOVI ZAKUPNI POGOJI N za območje KPLB?

- **Fitofarmacevtska sredstva in gnojenje**
 - gnojila in FFS niso dovoljena;
 - brez apnenja
 - brez požigavanja travnikov
- **Relief in odvodnjavanje**
 - travnikov ni dovoljeno nasipavati;
 - na parceli ali med dvema parcelama v zakupu ni dovoljeno izkopavati novih, poglobljati ali čistiti obstoječih jarkov
- **Tujerodne invazivne vrste**
 - Obvezno je spremljati pojavljanje ITRV in jih odstranjevati.
- **Krajinske značilnosti**
 - Ohranja se mejice in posamezna drevesa

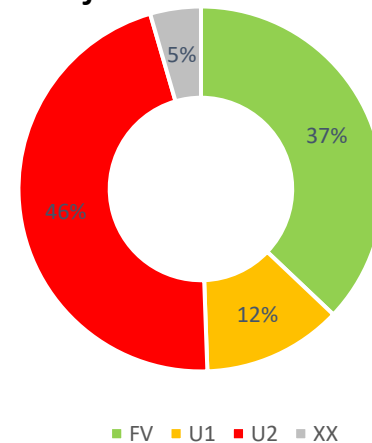
EU Uredba o obnovi narave (EU 2024/1991):

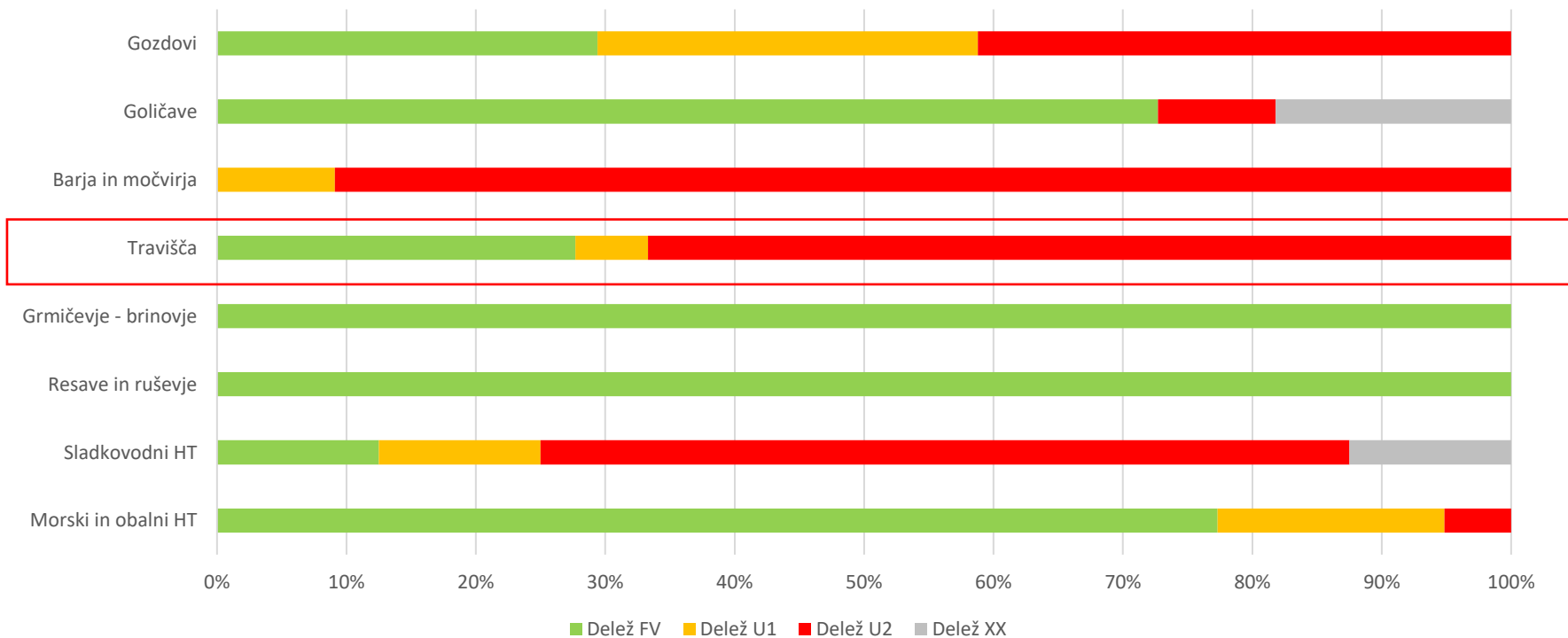
Delež zavarovanih območij v Sloveniji

Stanje HT v Natura 2000 območjih v Sloveniji

Stanje HT 2019 - 2024

EU Uredba o obnovi narave (EU 2024/1991): kaj je in kaj ni

Uredba = neposredno velja
v vseh državah EU

Kratka časovnica

18. 8. 2024: uredba začela veljati

- jesen 2025: delavnice z deležniki (priprava NNON),
- 1. osnutek bo pripravljen do marca 2026,
- sledila bo javna razgrnitev in medresorsko usklajevanje,
- do jeseni (1.9.2026)- oddaja osnutka NNON Evropski komisiji

Kaj JE

- Cilji za države + obveznost priprave nacionalnega načrta obnove narave (NNON).
- Za kmetijsko krajino se spremljajo indikatorji (npr. metulji travnikov, indeks ptičev, ogljične zaloge v tleh, indeks divjih opraševalcev...).
- odpira okvir za ukrepe in financiranje

Kaj NI

- Ni avtomatska “prepoved obdelave” na vsaki parceli.
- ne pomeni čez-noč novih obveznosti za vsakega kmeta
- ključ: ukrepi se dogovarjajo in načrtujejo na ravni države
- pri izvedbi je logika podobna: ukrepi so praviloma povezani s plačili

1. Zakoni/uredbe so okvir, ki se ga moramo držati vsi – večina oblik kmetovanja ostane dovoljena.
2. **Največja občutljivost:** mokrotni travniki + voda (drenaža, melioracije).
3. **Cone 3-2-1 in ožja zavarovana območja pomenijo različne stopnje previdnosti** ($1 > 2 > 3$).
5. **Večina ukrepov je prostovoljna:**
kmet izbere, za pravilno izvajanje prejeme plačilo (ZON, 47–48; SKZG: pogodba; SKP)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

HVALA ZA POZORNOST